

Az arteria carotis feletti hallgatódzás

Anakronizmus vagy hasznos szűrővizsgálati módszer?

A címben feltett kérdésre adandó választ előrebocsátva: a szerzők egyértelműen leszögezik, hogy a rendelkezésre álló igényes és objektív eszközös lehetőségek korszakában is helye van az aa. carotis feletti hallgatódzásnak. Nagy betegcsoporton hasonlították össze az auscultatio és a szimultán végzett ultrahangvizsgálat eredményét, ez tette lehetővé az egyszerű klinikai eljárás megbízhatósági fokának pontos megállapítását.

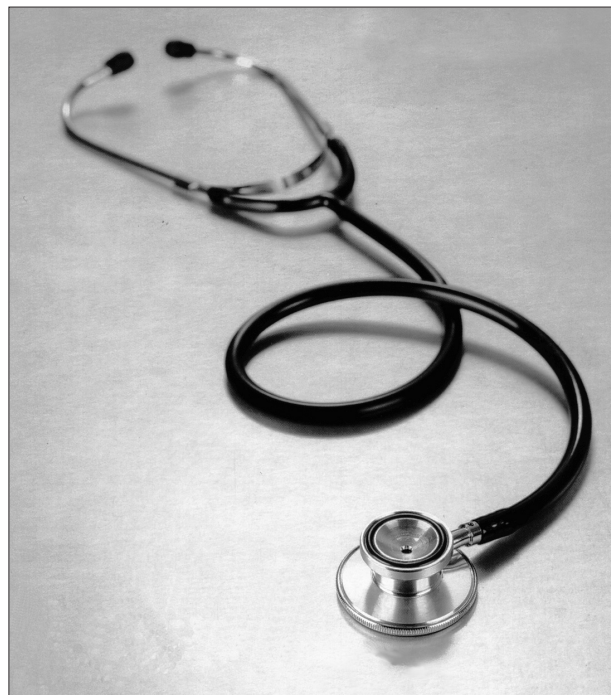
Csak üdvözölhető annak igazolása, hogy a modern orvosi gyakorlatban változatlanul helyet kaphat a klasszikus fizikális betegvizsgálat.

A vizsgálatokat 145, 23–87 éves betegen végezték. Nyolcvankét beteg anamnézisében cerebrális ischaemiával kapcsolatos események szerepeltek. Több betegnél zajlott korábban myocardialis infarctus, másoknál angina pectoris és/vagy claudicatio intermittens szerepelt a panaszok között. A betegek között nagy számban fordult elő hypertonia, hyperlipidaemia és diabetes mellitus. Valamennyi betegen a mindkét oldali a. carotis feletti auscultatiót ugyanaz a személy végezte Littmann-fonendoszkóppal, az ultrahangvizsgálat eredményeinek ismerete nélkül.

A közlemény részletesen ismerteti a párhuzamosan végzett, igen sokoldalú ultrahangvizsgálat adatait, áramlási paramétereit, az egyéb képalkotó vizsgálatok eredményeivel együtt. Az adatok összehasonlításából megállapítható, hogy 54, 50–99%-os stenosisal járó eset közül 25-nél hallottak zörejt; a 16, súlyos extracranialis a. carotis interna stenosisban szenvedő beteg közül kilencnek volt pozitív az auscultatiós lelete.

Zörejt hallottak hét olyan betegnél, akiknek nem volt carotisstenosisa, sem más egyéb ismert, zörejt okozó betegsége (például golyva). A hallgatódzási vizsgálat szenzitivitása a súlyos carotisszűkületek kimutatásában 56%, specificitása pedig 91% volt. A zörejnek a lelet jelzésében való pozitív prediktív értéke 27%-nak bizonyult, viszont a normális hallgatódzási lelet negatív prediktív értéke 97%-nak felelt meg.

Végeredményben megállapítják, hogy a hallgatódzás hasznos módszer az aa. carotis stenosisa vagy okklúziója szűrővizsgálatában, de egyéb klinikai gyanújelek megléte esetén ezek az észlelések megerősítésre szorúlnak az a. carotis ultrahangvizsgálatával.

A szerzők végső következtetesként megállapítják, hogy az aa. carotis felett fonendoszkóppal hallható zörejt jó klinikai előjelzőnek tartható az extracranialis carotisszakasz betegségének kimutatásában. Ugyanakkor az eljárás nem deríti fel elég megbízhatóan valamennyi, terápiás következményt igénylő carotisstenosisban szenvedő beteget. A zörejt hiánya viszont a betegek igen nagy százalékánál kizárja a stenosis jelenlétét. Ha a klinikai jelek ennek ellenére carotisstenosisra utalnak, nem helyes kizárólag a hallgatódzási lelet eredményére hagyatkozni. Mint általános tájékoztatói módszer igen jól használható – különösen a sebészetben – a betegek általános műtéti előkészítése során, amikor a rejtve maradt tünetmentes carotis stenosis katasztrofális következményekkel járhat.

Az aa. carotis felett fonendoszkóppal hallható zörejt jó klinikai előjelzőnek tartható az extracranialis carotisszakasz betegségének kimutatásában.

dr. Magyar M. Tünde, dr. Eun-Mi Nam, dr. Csiba László, dr. Martin A. Ritter, dr. Bernd E. Ringelstein, dr. Dirk W. Droste.

A Münsteri és a Debreceni Egyetem Neurológiai Klinikái közleményének kivonata
Megjelent: Carotid artery auscultation –Anachronism or useful screening procedure?
Neurological Research 2002;24:705–8.